

РАЗПОРЕЖДАНЕ

№ 4704

гр. София, 06.07.2023 г.

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-12, в закрито заседание на шести юли през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Пламен Колев

като разгледа докладваното от Пламен Колев Търговско дело № 20211100902866 по описа за 2021 година

Предявен е иск с правно осн. чл. 135, ал. 1 ЗЗД и чл. 34 ЗЗД.

Производството по делото е образувано по ИМ на Т. Н. в качеството му на временен синдик на „НЮ Г.“ АД /н/, ЕИК *****. Сочи, че с молба с вх.№ 26435 от 27.02.2020 г. длъжникът сам е поискал откриване на производство по несъстоятелност, във връзка с което е образувано търг. дело № 447/2020 г. на СГС,ТО,VI-14 състав. По делото било постановено Определение № 1277 от 04.03.2020 г. на основание чл. 629 ТЗ, обявено по партида на търговеца в ТР на 11.03.2020 г., с което били допуснати предварителни обезпечителни мерки, в това число - запори на банкови сметки, вещи, вземания и други активи, назначен бил и синдик.

Впоследствие в СГС постъпила молба вх. № 37770/21.04.2020 г. от кредитор на „НЮ Г.“ АД, с предмет чл. 625 от ТЗ, предвид което било образувано и т.д. 699/2020г. по описа на СГС, ТО, VI-9 с-в, а производството по т.д. № 447/2020 г. по описа на СГС било прекратено на 09.06.2020 г.

Междувременно, на основание чл. 629а от ТЗ по т.д. 699/2020 г. по описа на СГС, ТО, VI-9 състав, също била допусната предварителна обезпечителна мярка, а именно - назначаването на Т. Н. за временен синдик на длъжника, като определената дата на встъпването му в длъжност била 25.06.2020 г.

Излага, че на 06.01.2021 г. по т.д. 699/2020 г. по описа на СГС, ТО, VI - 9 с-в е постановено Решение № 260017, с което е открито производство по несъстоятелност на „Ню Г.“ АД, като едновременно с това длъжникът е обявен в несъстоятелност, прекратена е дейността на предприятието му, органите на длъжника са десезирани, а управлението е възложено на назначения от съда синдик. За начална датата на неплатежоспособността била определена 27.02.2020 година.

Твърди, че на 26.02.2020 г., между ответниците „НЮ Г.“ АД и „Т.Т.“ ООД били сключени три договора за прехвърляне на вземания, по смисъла на които първият ответник като цедент, а вторият - като цесионер, се съгласили за следното:

1. Цедентът прехвърлил на цесионера вземането си към „Български пощи“ АД в размер на 1 470 642,11 лв.;
2. Цедентът прехвърлил на цесионера вземането си към „Лафка Маркет“ АД в размер на 695 623,16 лв.;
3. Цедентът прехвърлил на цесионера вземането си към „Експрес Логистика и дистрибуция“ ЕООД в размер на 1 850 425,73 лв.

Поддържа, че съгласно чл. 4 от всеки от процесните идентични договори от 26.02.2020 г., несъстоятелният търговец е престирали свои вземания към длъжници на значителна стойност, прехвърляйки ги в полза на втория ответник, като целта била погасяване или съответно редуциране на парични претенции на „Т.Т.“ ООД.

Счита цесиите за недействителни, тъй като длъжникът бил изпълнил парични претенции, които не само не били изискуеми, но и чието възникване, съществуване и размер не били доказани.

Сочи, че единствената облигационна връзка между страните е тази, произтичаща от сключени между „Т.Т.“ ООД и „НЮ Г.“ АД Договор от 23.12.2014 г., Допълнително споразумение № 2 от 14.11.2017 г. и Допълнително споразумение № 3 от 02.07.2018 г. към договора от 23.12.2014 година.

Излага, че с молба вх. № 275065/05.02.2021 г. „Т.Т.“ ООД е предявило в производството по несъстоятелност на „НЮ Г.“ АД /н/ парична претенция в общ размер на 5 588 786,90 лв., от които: 5 119 153 лв. - главница, представляваща вземане за изплатени печалби съгласно протоколи за изплатени печалби за периода 01.12.2019 г. - 17.02.2020 г.; 469 633,90 лв. - главница, представляваща вземане за комисионно възнаграждение за отчетени и продадени лотарийни билети за периода 01.01.2020 г. - 31.01.2020 г.

Претенцията била разгледана от синдика, който приел, че същата е недоказана по основание и размер и я включил в списъка на неприетите вземания, във връзка с което „Т.Т.“ ООД възразил, като към датата на ИМ производството по реда на чл.690 от ТЗ не било приключило. Счита, че поради изложеното не са налице предпоставките, при които може да се приеме за безспорно съществуващо вземането на „Т.Т.“ ООД.

Поддържа, че предприетото от страна на несъстоятелното дружество изпълнение не е довело до твърдяното погасяване, предвид обстоятелството, че „Т.Т.“ ООД е предявило в хода на производството по несъстоятелност същите вземания.

Счита, че „НЮ Г.“ АД /н/ реално не е получило насрещна престация, т.е. не е налице изпълнение на договореното от страните редуциране на евентуално съществуващите му задължения към „Т.Т.“ ООД.

Приема по този начин „НЮ Г.“ АД /н/ е увеличил пасивите си с 4 316 691 лв., като едновременно с това е извършил и увреждащи кредиторите на несъстоятелността действия, а именно - намалил е активите си, като се разпоредил със свои права, лишавайки се от възможността да търси събирането, съответно - реализацията им по съответния ред, което

пък от своя страна препятства разпределението им по чл. 722 от ТЗ.

Предвид изложеното, моли на основание чл. 135 ЗЗД да бъдат обявени за недействителни по отношение кредиторите на несъстоятелността действията на длъжника „НЮ Г.“ АД /н/ по прехвърляне на вземания, обективирани в сключените между двамата ответници три договора от 26.02.2020 г.

При уважаване на който и да е от исквете по чл. 135 ЗЗД, моли на основание чл.34 ЗЗД „Т.Т.“ ООД да бъде осъдено да върне в масата на несъстоятелността всичко, което е получило от „НЮ Г.“ АД /н/ във връзка с процесните договори, а при евентуално разпореждане с придобитото - да възстанови неговата равностойност.

Претендира присъждане на разноски.

Ответникът „НЮ Г.“ АД /н/ не е представил отговор на исковата молба.

Ответникът „Т.Т.“, с ЕИК *****, е депозирал отговор на исковата молба, с който оспорва предявените иски като неоснователни.

Сочи, че в т. 4 от всеки от трите договора от 26.02.2020 г. за прехвърляне на вземания страните са се споразумели съответно, че:

1. С прехвърляне на вземането на „НЮ Г.“ АД към „Български пощи“ АД, вземането на „Т.Т.“ се редуцира със сумата 1 470 642,11 лв.;
2. С прехвърляне на вземането на „НЮ Г.“ АД към „Експрес логистика и дистрибуция“ ЕООД, вземането на „Т.Т.“ се редуцира със сумата 1 850 425,73 лв.;
3. С прехвърляне на вземането на „НЮ Г.“ АД към „Лафка маркет“ АД, вземането на „Т.Т.“ се редуцира със сумата 695 623,16 лв.

Заявява, че във връзка с процесните договори за цесия размерът на задълженията на „НЮ Г.“ АД към кредитора „Т.Т.“ ООД е намалял, а ако договорът е недействителен спрямо цедента, то и редуцирането на дълга не е породило правно действие и задължението на „НЮ Г.“ АД към „Т.Т.“ ООД следва съответно да се увеличи. Намира, че подобно увеличаване на дълга на „НЮ Г.“ АД /н/ би увредило кредиторите на несъстоятелността по смисъла на чл. 135 от ЗЗД.

Поддържа, че в случая вземанията са цедирани вместо плащане /чл. 65 от ЗЗД/, т.е. длъжникът е погасил задължението си към свой кредитор, поради което останалите кредитори не могат да претендират, че са били увредени по този начин.

Сочи, че прехвърлените вземания не са събрани от кредитора „Т.Т.“ ООД, поради което насрещните задълженията на НЮ Г.“ АД /н/ на стойност размера на прехвърлените вземания не следва да се считат погасени (чл.65, ал. 3 ЗЗД).

Твърди, че цедентът не е изпълнил задължението си по договорите за цесия да уведоми длъжниците за прехвърленото вземане, така че цесията да има действие за длъжника и за третите лица. Следователно за длъжниците по прехвърлените вземания не било възникнало задължение да изпълнят на цесионера. От момента на сключване на договорите за прехвърляне на вземанията до момента на ограничаването на представителната власт на

представляващите „Ню Г.“ АД във връзка с откриването на производството по несъстоятелност по т.д. 699/2020 на СГС, VI-9 с-в, „Т.Т.“ ООД не било упълномощено от „Ню Г.“ АД за уведомяването на длъжниците за извършените прехвърляния на вземанията, а „Ню Г.“ АД не е изпълнило лично задължението си по чл. 99, ал. 3 от ЗЗД.

Заявява, че за никоя от трите сделки не е изпълнен фактическият състав на чл. 135, ал. 1 от ЗЗД, тъй като представляващите дружеството не са знаели за възможно увреждане на кредиторите на „Ню Г.“ АД, нито са били длъжни или са могли да предполагат за такова увреждане. Счита, че „Т.Т.“ ООД е действало добросъвестно при сключване на договора и има положението на добросъвестно лице.

Твърди, че в настоящия случай на представляващите дружеството „Т.Т.“ ООД не са били известни никакви обстоятелства относно задължения на „Ню Г.“ АД към кредитори, нито относно искането за откриване на производство по несъстоятелност спрямо дружеството. Молбата за откриване на производството по несъстоятелност била подадена след сключване на процесните сделки.

Сочи, че страните сделките не са и свързани лица по смисъла на пар. 1 от Допълнителните разпоредби на Търговския закон, поради което са действали като самостоятелни правни субекти при сключването на трите договора за прехвърляне на вземания от 26.02.2020 година.

Постъпила е допълнителна искова молба, с която ищецът поддържа предявените искове и пояснява първоначалната си искова молба.

Съобразно нормата на чл. 135 от ЗЗД, кредиторът може да иска да бъдат обявени за недействителни спрямо него действията, с които длъжникът го уврежда, ако длъжникът при извършването им е знаел за увреждането. Когато действието е възмездно, лицето, с което длъжникът е договарял, трябва също да е знаело за увреждането. Недействителността не засяга правата, които трети добросъвестни лица са придобили възмездно преди вписване на исковата молба за обявяване на недействителността. Знанието се предполага до доказване на противното, ако третото лице е съпруг, низходящ, възходящ, брат или сестра на длъжника. Когато действието е извършено преди възникване на вземането, то е недействително само ако е било предназначено от длъжника и лицето, с което той е договарял, да увреди кредитора. Кредиторите, в чиято полза е обявена недействителността, се удовлетворяват от сумата, получена от публичната продажба преди третото лице, тогава когато то участва в разпределението с вземане, произтичащо от обявяване на недействителността.

В контекста на горното искът по чл. 135, ал. 1 ЗЗД е на разположение на всеки кредитор - както на парично, така и на непарично вземане /ППВС № 1 от 29.03.1965 по г.д. № 7/1964 г./. Касае се за облигационен иск, който представлява средство за защита на кредитора в случай, че неговият длъжник предприема увреждащи действия, с които намалява имуществото си и/или затруднява удовлетворението от него - т.е. накарнява "общото

обезпечение на кредитора" /чл. 133 ЗЗД/. Целта на иска е да бъдат обявени за недействителни спрямо кредитора действията на длъжника, с които той го уврежда. Последиците от уважаването му се изразяват в това, че атакуваното действие - увреждащата сделка - остава действителна за страните по нея /прехвърлител и приобретател/, но се счита за недействителна /т.е. за нестанала/ по отношение на кредитора ищец - и той може да насочи изпълнението за удовлетворяване на вземането си към прехвърленото имущество, макар че то е преминало в патримониума на приобретателя. Чрез предявяването на иска се упражнява едно потестативно право - кредиторът да се удовлетвори от сумата, получена на публична продажба при принудително изпълнение върху вещта, обект на договора между длъжника и неговия съконтрагент. Последният понася санкцията да търпи изпълнение срещу нея за чужд дълг, ако е бил недобросъвестен при възмездното ѝ придобиване - действал е със знанието, че сделката е увреждаща - чл. 135, ал. 1 предл.2 ЗЗД, или ако е придобил вещта безвъзмездно; ако иска да се освободи от изпълнението, той може да плати на кредитора, погасявайки задължението на праводателя си, като след това търси възмездяване от него /Тълкувателно решение № 5/29.12.2014 по тълк. д. № 5/13, ОСГТК на ВКС/. Предвид горните характеристики искът съставлява част от общото обезпечение на кредиторите, уредено в чл. 133 ЗЗД(ТЪЛКУВАТЕЛНО РЕШЕНИЕ № 2 ОТ 09.07.2019 Г. ПО ТЪЛК. Д. № 2/2017 Г., ОСГТК НА ВКС).

Правото да се обяви за относително недействителна увреждаща сделка или действие, извършени от длъжника, е материално преобразуващо право, което възниква *ex lege*, с осъществяването на определен фактически състав, включващ в хипотезата на чл. 135, ал. 1 ЗЗД: съществуващо вземане, увреждащо удовлетворяването му действие или сделка на длъжника и от субективна страна - знание на длъжника, а при възмездност - и на третото лице съконтрагент - за увреждането. Всички елементи от фактическия състав на това преобразуващо право се отнасят към вземането, а самото право обслужва интереса на притежателя му от неговото удовлетворяване, без да е функционално свързано с други елементи от съдържанието на правоотношението между длъжник и кредитор (ТЪЛКУВАТЕЛНО РЕШЕНИЕ № 2 ОТ 26.03.2021 Г. ПО ТЪЛК. Д. № 2/2019 Г., ОСГТК НА ВКС).

По принцип правото на кредитора да иска обявяване за недействителни спрямо него на увреждащите го актове на длъжника по реда на чл. 135 ЗЗД е предпоставено от наличие на действително вземане. Това вземане може да не е изискуемо или ликвидно; не е необходимо и предварително да бъде установено с влязло в сила решение. Съдът по Павловия иск изхожда от положението, че вземането съществува, ако произтича от твърдените факти /предмет на делото по чл. 135 ЗЗД не е самото вземане на кредитора, а потестативното му право да обяви за недействителна по отношение на себе си сделка или друго действие, с които длъжникът го уврежда (правоотношението, легитимиращо ищеца като кредитор, става предмет на делото единствено когато Павловият иск е обективно съединен с иск за вземането)/. Той може да приеме обратното само ако вземането е отречено със сила на пресъдено нещо. (ТЪЛКУВАТЕЛНО РЕШЕНИЕ № 2 ОТ 26.03.2021 Г. ПО ТЪЛК. Д. №

2/2019 Г., ОСГТК НА ВКС).

В случая искът по чл. 135 от ЗЗД е предявен от синдика в хода на открито производството по несъстоятелност на първия ответник.

Съгласно нормата на чл. 649, ал. 1 от ТЗ, иск по чл. 135 от ЗЗД, свързан с производството по несъстоятелност, може да предяви синдикът, а при негово бездействие - всеки кредитор на несъстоятелността, в едногодишен срок от откриване на производството, съответно от момента на обявяването на решението по чл. 632, ал. 2 от ТЗ.

Правилото на чл. 649, ал. 2 от ТЗ нормира, че синдикът, съответно кредиторът, може да предяви и обусловените от посочения иск осъдителни искове за попълване на масата на несъстоятелността.

Следователно за допустимост на иска по чл. 135 от ЗЗД, предявен от синдика, в качеството му на процесуален субституент на кредиторите, срещу длъжника и неговия контрагент, е необходимо наличие както на общите предпоставки на Палвалия иск, така и на висящо производство по несъстоятелност и спазване на едногодишен срок от откриването на производството, съответно от обявяването на решението по чл. 632, ал. 2 от ТЗ.

В съответствие с правилото на чл. 65, ал. 1 и ал. 3 от ЗЗД, кредиторът не може да бъде принуден да приеме в изпълнение нещо, различно от дължимото. Когато на кредитора е прехвърлено едно вземане вместо дължимото, задължението се погасява, след като бъде събрано вземането, ако не е уговорено друго.

Предмет на иска са договорите за цесия, с които са прехвърлени вземания на несъстоятелния длъжник, за погасяване на негово задължение към втория ответник, при твърдение за липса на последното.

Макар в правната доктрина да съществува спор относно характера на договора за цесия, настоящата инстанция приема, че той е каузален (така Решение № 32/09.09.2010 г. по т.д. № 438/2009 г. на II ТО на ВКС).

В случая соченото от ищеца основанието на прехвърляне на вземанията въз основа на договорите за цесия е да се погаси един дълг. Искът е основан на твърдение, че този погасяван дълг не е съществувал нито към момента на цесията, нито по късно, което уврежда кредиторите. Следователно с исковата молба се въвежда липса на снование (causa), схващана като типичната правна цел на една сделка или правно действие (Решение № 889/27.10.2008 г., постановено по гр. д. № 3994/2007 г., I г. о. на ВКС).

Съгласно правилото на чл. 26, ал. 2 от ЗЗД нищожни са договорите при които липсва основание.

С въвеждането на факта свързан с абсолютна недействителост на правната връзка, се въвежда неговата правна последица – липса на правоотношение.

Доколкото предмет на иска по чл. 135 ЗЗД е обявяване на относителна недействителност на договор, в случая за цесия, това предполага необходимост от твърдение за неговата действителност – способността му да породи целените от страните права и задължения. Не

може да бъде относително недействителен един договор, ако той изначално е нищожен, тъй като не съществува в правния мир. В последния случай в полза на кредитора възниква защитата по чл.134 ЗЗД, като той може да упражни правата на бездействащия длъжник, например за установяване на недействителността на договора, връщане на даденото и пр. В хипотеза на открито производство по несъстоятелност синдикът, в качеството му на представител на дружеството и от името на последното, има възможност да използва с всички защитни средства на разположение на страната по нищожния договор.

Горното мотивира да приеме, че предявения иск по чл.135 ЗЗД, при въведените от ищеца фактически твърдения и исканата защита, е недопустим, налагащо връщане на исковата молба на осн. чл.130 ГПК

РАЗПОРЕДИ:

Отменя определението, с което е даден ход на устните състезания.

Връща на осн. чл.130 от ГПК искова молба № 35476/30.12.2021 г. на синдика на „Ню Г.“АД(Н), ЕИК: *****.

Прекратява производството по т.д.№ 2866/2021 г. на СГС.

Определението подлежи на обжалване пред САС в 1 седм. срок от връчването му.

Съдия при Софийски градски съд: _____